

Programa Compartim de gestió del coneixement del Departament de Justícia

Participació i resolució de supòsits de gestió penitenciària

Gestió penitenciària

Octubre 2016

Programa Compartim de gestió del coneixement del Departament de Justícia

Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

Comunitat Gestió penitenciària

Octubre de 2016

Avís legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement 4.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, sense cap restricció sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia). La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

© Generalitat de Catalunya

Departament de Justícia

<http://justicia.gencat.cat>

Índex

Introducció	2
1. Funcionament	3
2. Impacte: eficiència en la resolució de casos.....	6
2.1 Exemple de cas: detenció durant un permís	6
2.2 Exemple de cas: abonament de les compareixences al jutjat en la liquidació de condemna del penat	7
2.3 Exemple de cas: abonament de presó preventiva d'una causa a una altra (art. 58.2 del Codi penal).....	8
2.4 Exemple de cas: pena de treballs en benefici a la comunitat	9
2.5 Exemple de cas: acumulació de condemnes	10
2.6 Exemple de cas: compliment d'una pena imposada per un tribunal italià (Llei 23/2014)	11
2.7 Exemple de cas: classificacions inicials al PUC –Programa unificat català– amb signatura electrònica.....	12
2.8 Exemple de cas: dispositiu electrònic durant els permisos per resolució judicial.	13
2.9 Exemple de cas: limitacions de comunicacions a familiar d'un intern	14
2.10 Exemple de cas: responsabilitat penal subsidiària (RPS).....	14
2.11 Exemple de cas: expedient de l'intern en trasllats entre centres amb força pública	15
2.12 Exemple de cas: compliment de condemna al país d'origen dels estats de la Unió Europea.....	16
2.13 Exemple de cas: activació de protocol per a un permís per ordre del jutjat de vigilància penitenciària (JVP)	17
2.14 Exemple de cas: aprovació de llicenciaments definitius en causes refoses. Particularitats de determinats òrgans judicials	18
3. Conclusions	20
4. Bibliografia	21
5. Autoria i agraïments	22
Annexos	23

Introducció

La plataforma de treball col·laboratiu de la Generalitat de Catalunya s'anomena e-Catalunya i té com a finalitats principals innovar en serveis públics, millorar la productivitat i l'eficiència de l'organització i compartir el talent dels professionals que treballen a l'Administració.

En concret, la plataforma e-Catalunya engloba diferents portals d'accés públic, essent el portal de Justícia el suport telemàtic mitjançant el qual els grups de professionals del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya treballen col·laborativament com a comunitats de pràctica, o bé l'usen com a instrument de suport en la seva activitat professional.

Hi ha quatre grups de treball dins del portal de Justícia, dels quals cal destacar, pel que fa al que aquí interessa, la comunitat de pràctica de gestió penitenciària, formada pel personal adscrit a les unitats de gestió penitenciària dels centres penitenciaris de Catalunya.

Respecte d'això, cal dir que correspon al personal de les unitats de gestió penitenciària dur a terme les actuacions referents a la gestió dels expedients relatius a la situació processal, penal i penitenciària dels interns, inclosos els expedients relacionats amb la potestat disciplinària establerta per la legislació penitenciària.

En aquest sentit, han de saber fer ús dels fitxers automatitzats de dades de la població reclusa de l'establiment penitenciar i han de dur a terme les actuacions corresponents per garantir que els interns o llurs representants legals puguin tenir accés als expedients administratius en què tinguin la condició d'interessats, i també per facilitar-los la informació que sol·licitin sobre el seu contingut o sobre els procediments adients per a l'exercici dels seus drets i interessos legítims, d'acord amb els límits i les previsions de l'ordenament jurídic.

Així mateix, han de preparar i trametre les comunicacions i els escrits adreçats a autoritats administratives o judicials, o d'una altra naturalesa, que, en l'exercici legítim de les seves funcions, sol·licitin informació relativa als interns ingressats a l'establiment.

1. Funcionament

Tal com ja s'ha comentat, els usuaris d'e-Catalunya que participen en els debats generats en ocasió del plantejament d'un supòsit ocorregut en un centre penitenciari són el personal adscrit a les unitats de gestió penitenciària dels centres penitenciaris de Catalunya, que en tot cas reben també el suport del Servei de Gestió Penitenciària de la Direcció General de Serveis Penitenciaris, com a membre participatiu en la comunitat, per aclarir més bé els dubtes que se susciten en un cas concret.

Així doncs, l'objectiu d'e-Catalunya és compartir i coordinar la informació entre totes les unitats de gestió penitenciària dels centres penitenciaris de Catalunya, és a dir, ser un punt de trobada per a tots els treballadors d'aquest àmbit laboral específic.

S'ha de destacar l'existència de diferents continguts dins la comunitat de pràctica de gestió penitenciària del portal e-Catalunya, que donen resposta a qüestions diverses, com ara notícies i novetats de rellevància per a l'àmbit de l'execució penal, o bé altres continguts relatius a normativa i jurisprudència; entre aquests últims, destaca la tasca d'actualització permanent duta a terme pel Servei de Gestió Penitenciària davant les diverses reformes legislatives i normatives, que permet facilitar als membres de la comunitat una eina de consulta que té repercussions en el seu quefer diari.

Així mateix, convé esmentar l'apartat *aplicacions informàtiques*, on es posa a disposició de la comunitat els manuals relatius a les aplicacions informàtiques bàsiques en l'àmbit de la gestió penitenciària (programa SIPC i NSIP), així com les corresponents millores adaptades als diferents canvis legislatius i normatius que tenen una incidència directa en la gestió de l'expedient de l'intern.

En tot cas, convé posar en relleu l'apartat *informes del Servei de Gestió Penitenciària*, destinat a aquest tipus de documents elaborats per la unitat esmentada, entre els quals cal destacar l'informe referent a les novetats legislatives –amb conseqüències en l'àmbit de l'execució penal i penitenciària– que s'han produït arran de la reforma del Codi penal en virtut de la Llei orgànica 1/2015 i la Llei orgànica 2/2015, ambdues de 30 de març. Val a dir que aquest informe s'annexa al present document.

Pel que fa als espais denominats *fòrum: compartim temes* i *resum temes compartits*, són continguts que mereixen una menció especial, atès que són els canals per plantejar i resoldre els dubtes derivats de la casuística originada diàriament als centres penitenciaris.

Així doncs, l'espai *fòrum: compartim temes* és l'eina mitjançant la qual es plantegen supòsits de fet a l'espera que altres membres de la comunitat donin el seu parer i finalment es pugui arribar a un punt en comú que faciliti una resposta al cas concret. Alhora, tenint en compte que els membres que hi participen són de diferent rang jeràrquic, s'aporta al debat més perspectiva i diversitat pel que fa al coneixement de la matèria.

Quant a l'apartat *resum temes compartits*, és l'element on es dipositen els resultats dels temes debatuts al fòrum en forma d'escrits en què s'introdueix el cas plantejat, seguit d'una síntesi de les diverses aportacions dels membres participants i la conclusió a què s'ha arribat, que recull el criteri a seguir.

A tall d'exemple, podem esmentar les qüestions més significatives en matèria d'execució penal que s'han debatut en el mencionat espai *fòrum: compartim temes*, i que posteriorment s'han resumit i consignat en l'espai *resum: temes compartits*.

- Detenció durant un permís.
- Abonament de les compareixences al jutjat en la liquidació de condemna del penat.
- Abonament de presó preventiva d'una causa a una altra (art. 58.2 del Codi penal).
- Pena de treballs en benefici de la comunitat.
- Acumulació de condemnes.
- Compliment d'una pena imposada per un tribunal italià (Llei 23/2014).
- Classificacions inicials al PUC –programa unificat català– amb signatura electrònica.
- Dispositiu electrònic durant els permisos per resolució judicial.
- Limitacions de comunicacions a familiar d'un intern.
- Responsabilitat penal subsidiària (RPS).
- Expedient de l'intern en trasllats entre centres amb força pública.
- Compliment de condemna al país d'origen dels estats de la Unió Europea.
- Activació de protocol per a un permís per ordre del jutjat de vigilància penitenciària.
- Aprovació de llicenciaments definitius en causes refoses. Particularitats de determinats òrgans judicials.

Per acabar, té especial rellevància fer un comentari sobre el procés que se segueix des del Servei de Gestió Penitenciària respecte de l'elaboració dels resums que condensen la informació exposada en els debats.

Així doncs, tal com hem dit abans, qualsevol membre de la comunitat de pràctica de gestió penitenciària pot iniciar un tema de debat; per fer-ho cal obrir l'espai *Fòrum: compartim temes* i prémer *tema nou*.

Acte seguit apareix un quadre que presenta dos apartats, *assumpte* i *cos del missatge*, que s'han d'emplenar; un cop finalitzat aquest tràmit, ja es podrà visualitzar a l'espai *Fòrum: compartim temes* un missatge nou, amb el títol i el nom de l'autor, juntament amb dos apartats més anomenats *lectures* i *respostes*, que indicaran amb un número les vegades que ha estat llegit i contestat, respectivament, el tema objecte de debat.

S'ha de tenir en compte que els temes que s'encetin poden despertar més o menys interès en la resta de membres de la plataforma virtual, de manera que es generaran més o menys respostes segons cada supòsit concret.

En tot cas, el Servei de Gestió Penitenciària deixarà transcórrer un període de temps prudencial (aproximadament uns tres mesos) abans de tancar el debat que hagi suscitat el tema inicial.

Un cop tancat el tema, se'n farà el resum, que implica una lectura analítica de tots i cadascun dels comentaris i opinions abocats pels membres integrants de la comunitat de pràctica de gestió penitenciària d'e-Catalunya, així com una tasca de síntesi i de consulta de la normativa i, si escau, de jurisprudència relativa a la matèria tractada.

Finalment, la cap del Servei de Gestió Penitenciària revisarà aquests resums i es publicaran a l'e-Catalunya en l'apartat *resum temes compartits*.

2. Impacte: eficiència en la resolució de casos

Val a dir que la posada en marxa de la plataforma e-Catalunya destinada a les unitats de gestió penitenciària ha suposat un gran avenç, perquè implica més els seus membres en les tasques quotidianes i és un sistema de dinamització interna dels professionals en la mesura que és un canal òptim per plantejar i resoldre dubtes; a més, és una manera d'homogeneïtzar criteris enfront de la casuística generada als centres penitenciaris.

En aquest sentit, es millora la pràctica professional diària aprofitant l'experiència dels professionals dels centres, mitjançant l'intercanvi del coneixement en matèria d'execució penal, identificant els problemes i compartint els dubtes i les solucions.

La implementació de la plataforma va tenir lloc l'any 2014, amb la celebració d'una jornada presencial que va servir de presentació del contingut i els objectius primordials que persegueix aquesta empresa. De llavors ençà, s'ha convocat, amb caràcter anual i presencial, una jornada de participació adreçada a tots els membres de la comunitat de pràctica de gestió penitenciària a l'e-Catalunya per tal de donar formació a les persones assistents i unificar criteris en matèria d'execució penal.

A continuació s'exposen els supòsits que han esdevingut més rellevants des del punt de vista del contingut i de la participació per part dels professionals de l'àmbit de la gestió penitenciària, dels quals ja s'ha fet menció en l'apartat *funcionament* d'aquest document.

2.1 Exemple de cas: detenció durant un permís

Inici del debat

S'inicia el debat respecte del *modus operandi* de les unitats de gestió penitenciària davant el supòsit d'una detenció d'un intern durant el gaudiment d'un permís.

Aspectes debatuts

El debat gira entorn a dues qüestions: en primer terme es planteja si el temps que ha estat detingut l'intern durant el permís cal detràure'l del compliment de la condemna actual, i en segon lloc, es qüestiona el moment idoni per mecanitzar la baixa al programa SIPC, en el sentit de si resulta més convenient fer-ho quan es té coneixement que s'ha produït la detenció o bé quan finalitza el termini del permís penitenciari.

Es manifesta que, quan es deté un intern durant el gaudiment d'un permís penitenciari, no es demana liquidació de condemna rectificada de la causa actual amb exclusió dels dies de detenció, atès que cal interpretar que aquests dies formen part del compliment de la condemna actual. Així doncs, en cas que de l'actuació de l'intern durant el gaudiment del permís se'n derivi una nova responsabilitat penada, en el moment en què se sol·liciti la

liquidació de condemna a l'autoritat pertinent s'haurà de fer constar aquest aspecte per tal que els mencionats dies de detenció no es computin com a preventiva abonable.

Per la seva part, s'indica que la baixa al programa SIPC per detenció d'un intern durant el gaudiment d'un permís penitenciari cal fer-la quan fineix el termini del permís si l'intern encara no ha tornat, sens perjudici que en el moment que reingressi caldrà fer l'alta de l'intern al programa SIPC i, alhora, en l'opció *gestió de permisos* s'haurà d'introduir la data i l'hora del reingrés amb motiu de la detenció.

En cas que l'intern retorni abans de finalitzar el permís no cal mecanitzar cap baixa al programa SIPC.

Resultats de la deliberació

-Es conclou que els dies de detenció durant el gaudiment d'un permís penitenciari formen part del compliment de la condemna actual, i en cas que de l'actuació de l'intern se'n derivi una nova responsabilitat penada, s'ha de fer constar aquest fet quan se sol·liciti la liquidació de condemna a l'autoritat pertinent, per tal que aquests dies de detenció no es computin com a preventiva abonable, segons el que estipula l'actual article 58.1 del Codi penal.

-Així mateix, s'ha de mecanitzar la baixa al programa SIPC en cas que l'intern no reingressi abans de la finalització del permís. En concret, caldrà fer-la quan fineixi el termini del permís, sens perjudici que quan retorni caldrà fer l'alta al programa SIPC i, alhora, en l'opció *gestió de permisos*, s'haurà d'introduir la data i l'hora del reingrés amb motiu de la detenció.

En cas que l'intern reingressi abans de finalitzar el permís, no cal mecanitzar cap baixa al programa SIPC.

2.2 Exemple de cas: abonament de les compareixences al jutjat en la liquidació de condemna del penat

Inici del debat

S'inicia el debat a partir de la sentència del TS 1045/2013, de 7 gener de 2014, que desestima el recurs del Ministeri Fiscal contra la interlocutòria de l'Audiència Provincial de Tenerife, per la qual s'estima que s'abonin les compareixences *apud acta* en la liquidació de condemna del penat.

Aspectes debatuts

1. Aquesta sentència del Tribunal Suprem, que ja es va posar a disposició de la comunitat dins l'apartat de *Notícies i novetats*, es fonamenta en un acord previ no jurisdiccional de la Sala Segona del Tribunal Suprem de data de 19/12/2013.

2. Diversos centres comenten que els tribunals comencen a abonar aquestes compareixences *apud acta* en les liquidacions de condemna, i atorguen un dia d'abonament per cada 10 dies de compareixences.
3. Es planteja si és necessari reflectir aquest nou abonament en els modificadors de la fitxa penal processal del SIPC.

Resultats de la deliberació

Es considera més adient que l'abonament de les compareixences *apud acta* en les liquidacions de condemna dels penats es reflecteixi en els modificadors de la fitxa penal processal del SIPC com a tipus *XA*, anotació *Prev. abon.*.

Així mateix, caldrà posar en la descripció *presentacions apud acta al jutjat*, sense indicar cap data d'inici ni de fi. Pel que fa a la resta d'apartats, s'hi afegiran els comentaris i la informació que escaigui.

2.3 Exemple de cas: abonament de presó preventiva d'una causa a una altra (art. 58.2 del Codi penal)

Inici del debat

L'article 58.3 del Codi penal estableix que només es procedirà a l'abonament de presó provisional soferta a una altra causa quan aquesta mesura cautelar sigui posterior als fets delictius que van motivar la pena que es pretén abonar.

Aspectes debatuts

1. En relació amb l'article 58.2 s'ha de valorar la data de la sentència absolutòria d'aquesta mesura cautelar. És a dir, si la data de la sentència absolutòria és posterior als fets delictius no es pot entendre que el penat disposi d'un «xec en blanc» per a futurs delictes, en tant que desconeix quin serà el resultat final de la causa per la qual està imputat.
2. La presó preventiva d'una causa A absoluta –o l'excés, si la pena imposada és inferior al període de preventiva– és abonable a una causa B penada, sempre que els fets delictius de la causa B siguin anteriors a la notificació al penat de la sentència de la causa A. Aquesta és la interpretació que fa el Tribunal Suprem de l'article 58, que no implica cap xec en blanc, ja que quan el penat comet el delictes B encara no és coneixedor de la sentència del delictes A.

3. Si en tenim constància documentada, podem incloure en la proposta de liquidació de condemna els dies de detenció i els dies d'ingrés a presó, i llavors hem d'enviar la documentació pertinent: document policial (I-24); testimoniatge de sentència de la causa absoluta; full de liquidació de condemna amb excés, etc.

S'entén que són abonables, ja que la jurisprudència ha anat ampliant cada vegada més els supòsits en què s'ha aplicat l'abonament de preventiva –de causa absoluta o d'excés de compliment– a una altra causa.

Resultats de la deliberació

1. L'article 58.3 del Codi penal indica que només es procedirà a l'abonament de presó provisional soferta a una altra causa quan aquesta mesura cautelar sigui posterior als fets delictius que van motivar la pena que es pretén abonar.
2. La jurisprudència ha anat ampliant cada vegada més els supòsits i condicions en què s'aplica l'abonament de preventiva a causa diferent: dies de detenció, causa absoluta, excés de compliment.

Així mateix, cal tenir en compte el moment de la notificació de la sentència absolutòria o la sentència per la qual s'estableix un excés de compliment (o, si no n'hi ha, el full de liquidació de condemna amb excés).

2.4 Exemple de cas: pena de treballs en benefici a la comunitat

Inici del debat

S'inicia el debat relatiu a la pena de treballs en benefici de la comunitat (TBC) amb l'interrogant sobre la conveniència o no d'introduir-la a la base de dades SIPC quan es tracta d'una única pena o bé quan és tracta d'una pena accessòria d'una pena privativa de llibertat dins de la causa penal.

Aspectes debatuts

El debat gira entorn del plantejament d'introduir a la base de dades SIPC una pena de TBC si és una pena única dins de la causa penal o si, per contra, només cal introduir-ne les dades quan la pena de TBC sigui accessòria d'una pena privativa de llibertat.

Es comenta que cal informatitzar a la base de dades SIPC totes les penes de TBC quan dins de la causa penal hi hagi altres penes privatives de llibertat, és a dir quan la pena de TBC sigui accessòria.

D'altra banda, quan es tracti de penes de TBC com a pena única, es fa saber que no s'han d'introduir les dades al programa SIPC, igual que es fa amb les penes de localització permanent al domicili, les quals tampoc cal informatitzar.

En aquest sentit, les oficines de gestió penitenciària han de trametre la documentació corresponent a la pena de TBC a la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil, i més concretament, a l'àrea de mesures penals alternatives, ja que es tracta d'una via per evitar l'ingrés a presó, és a dir, una mesura penal alternativa.

Resultats de la deliberació

Es conclou que les oficines de gestió penitenciària han d'introduir al programa informàtic SIPC les dades relatives a una pena de TBC només quan es troba inclosa dins d'una causa penal amb una o més penes privatives de llibertat. Per contra, quan es tracta d'una pena única de TBC no s'han d'informatitzar les dades, sinó que cal trametre la documentació corresponent a la pena a la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil.

2.5 Exemple de cas: acumulació de condemnes

Inici del debat

S'inicia el debat (en data 11/02/2015) relatiu al certificat de llibertat definitiva en matèria d'acumulació de condemnes, en el sentit que s'insta que les causes acumulades figurin tant en aquest certificat com en l'ofici de tramesa als jutjats o tribunals sentenciadors.

Aspectes debatuts

El debat gira entorn de la possibilitat de trametre el certificat de llibertat definitiva a tots els jutjats o tribunals sentenciadors la causa dels quals hagi estat acumulada [?] / amb causes acumulades [(com al paràgraf següent) rtg], per la qual cosa s'insta la modificació a través del SIPC de l'esmentat certificat, així com dels oficis de tramesa al jutjat o el tribunal sentenciador, en el sentit que hi constin la causa o les causes acumulades.

Això obeeix al fet que sovint els jutjats o tribunals sentenciadors amb causes acumulades reclamen a les unitats de gestió penitenciària l'esmentat certificat, atès que el jutjat o tribunal acumulador no els ha comunicat l'acumulació de condemnes, la qual cosa alenteix la tramitació i gestió del despatx d'assumptes a les esmentades unitats.

D'altra banda, s'apunta el criteri contrari, basat en el fet que, si bé és cert que alguns jutjats o tribunals sol·liciten el certificat de llibertat definitiva de la causa acumulada, això no implica que calgui la tramesa del certificat de manera sistemàtica i apriorística, sinó que resulta més convenient fer-ho per al cas ad hoc.

Resultats de la deliberació

Atès que la qüestió objecte de debat ha estat molt controvertida, durant el mes d'abril del 2015 es va decidir efectuar una modificació via SIPC en l'ofici de tramesa del certificat de

llibertat definitiva, en el sentit que es fes constar la indicació de quina és la causa acumuladora i quina o quines són les causes acumulades.

Per la seva part, s'ha mantingut intacte el contingut del certificat, on només figura la causa acumuladora.

En resum, amb aquesta modificació es pretén que la documentació tramesa a cadascuna de les autoritats judicials sigui més clarificadora i, per tant, tingui repercussions positives, en el benentès que s'agilitzi la gestió i tramitació de les tasques que són competència de les unitats de gestió penitenciària.

2.6 Exemple de cas: compliment d'una pena imposada per un tribunal italià (Llei 23/2014)

Inici del debat

S'inicia el debat amb l'exposició del supòsit d'un intern que ingressa en un centre penitenciari de Catalunya per una causa penada dictada per un tribunal de Nàpols, en el sentit de conèixer quin és el *modus operandi* de les unitats de gestió penitenciària, d'acord amb la interpretació que cal fer de l'article 81.3 de la Llei 23/2014, de 20 de novembre, de reconeixement mutu de resolucions penals en la Unió Europea.

Aspectes debatuts

El debat fa referència al supòsit en què un intern, provinent del centre penitenciari Madrid 5-Soto del Real, ingressa en un centre de Catalunya per al compliment d'una pena privativa de llibertat imposada per un tribunal de Nàpols.

Es comenta que a l'expedient de l'intern rebut hi consta, entre altra documentació, el manament de penat, un certificat relatiu al testimoniatge de sentència –atès que el de la sentència està redactat en llengua italiana– i la liquidació de condemna, amb inclusió dels abonaments de privació de llibertat aprovats per l'autoritat judicial italiana.

Així mateix, hi figura un ofici del Jutjat Central de Madrid adreçat al centre penitenciari Madrid 5-Soto del Real en què es comunica que l'intern queda a disposició del Jutjat Central de Vigilància Penitenciària, conforme a l'article 81.3 de la Llei 23/2014, de 20 de novembre, de reconeixement mutu de resolucions penals en la Unió Europea. Respecte d'això, s'observa que al programa SIP hi consta informatitzada la causa en relació amb el Jutjat Central de Vigilància Penitenciària, i també hi ha una anotació en aquest mateix sentit al full groc de vicissituds de l'expedient de l'intern.

Es fan diverses consultes per tal de determinar quines competències ha de tenir el Jutjat Central de Vigilància Penitenciària respecte del supòsit objecte de debat, en especial pel que fa al llicenciament definitiu.

Resultats de la deliberació

Es posa de manifest que, en una interpretació coherent i lògica, cal entendre que el Jutjat Central Penal és l'òrgan judicial competent per aprovar el llicenciament definitiu, tota vegada que és l'òrgan que ha resolt mitjançant una interlocutòria el reconeixement de la resolució condemnatòria, i que, en l'esmentada resolució judicial, també s'hi fa constar l'abonament de la preventiva abonable o qualsevol mesura restrictiva de llibertat, per la qual cosa aquesta resolució té la funcionalitat d'una liquidació de condemna. En tot cas, el Jutjat Central de Vigilància Penitenciària tindrà competència per dur a terme el seguiment de l'execució de la condemna, igual que amb la resta de penats que estiguin sota el seu àmbit competencial.

2.7 Exemple de cas: classificacions inicials al PUC (Programa unificat català) amb signatura electrònica

Inici del debat

S'inicia el debat referent a la proposta de deixar constància a l'expedient de l'intern dels informes proposta en matèria de classificació inicial que es facin amb signatura electrònica al PUC.

Aspectes debatuts

El debat gira entorn de la necessitat que les unitats de gestió penitenciària deixin constància a l'expedient de l'intern dels informes proposta que són signats electrònicament en matèria de classificació inicial al PUC, a fi de cobrir tota mena d'eventualitats futures (recursos administratius o judicials, trasllat de l'intern a un altre centre penitenciari fora de Catalunya, etc.).

Des del Centre Penitenciari de Joves es comenta que s'aplica la metodologia esmentada i, per tant, en la còpia dels corresponents informes proposta que es deixen a l'expedient de l'intern hi consta la diligència de signatura electrònica.

Finalment, es fa esment que els programes informàtics SIPC i NSIP no estan connectats, a banda que en el programa NSIP no s'introdueix cap dada en matèria de tractament, sinó tan sols dades molt concretes, com el NIS, l'alta, la baixa i els moviments de l'intern.

Resultats de la deliberació

Es conclou que les unitats de gestió penitenciària han de deixar constància a l'expedient de l'intern dels informes proposta que són signats electrònicament en matèria de classificació inicial al PUC.

2.8 Exemple de cas: dispositiu electrònic durant els permisos per resolució judicial

Inici del debat

S'inicia el debat amb el plantejament del supòsit d'un intern amb una ordre de protecció a la víctima VIDO al qual, a més, s'imposa la instal·lació d'un dispositiu electrònic de detecció de proximitat d'agressors de violència de gènere durant el gaudiment d'un permís.

Aspectes debatuts

El debat gira entorn del plantejament del cas en què un intern té una ordre de protecció a la víctima VIDO i alhora se li imposa la instal·lació d'un dispositiu electrònic de detecció de proximitat d'agressors de violència de gènere durant el gaudiment d'un permís. En concret, es proposa conèixer el procediment que segueixen les unitats de gestió penitenciària dels centres per efectuar la instal·lació d'aquest dispositiu.

Per part d'algun centre penitenciari es comenta que se sol·licita al cos de Mossos d'Esquadra el trasllat de l'intern al jutjat de guàrdia perquè un tècnic de l'empresa anomenada *Cometa* col·loqui el dispositiu a l'intern, i també perquè vagi al centre penitenciari i l'hi tregui un cop finalitzat el permís.

D'altra banda, s'apunta que la instal·lació del dispositiu telemàtic la duu a terme el jutjat penal que ha acordat aquesta mesura. En aquest sentit, quan el jutjat de vigilància penitenciària concedeix un permís penitenciari, el centre programa el permís amb prou antelació i ho comunica al jutjat penal que ha adoptat la mesura, alhora que sol·licita l'ordre d'excarceració per tal que l'intern sigui traslladat al jutjat, on un tècnic de l'empresa *Cometa*, amb caràcter previ al gaudiment del permís, li col·locarà el dispositiu telemàtic. Fets aquests tràmits, l'intern inicia el gaudi del permís des de la seu del jutjat, i un cop finalitzat el permís el tècnic de l'empresa esmentada li treu el dispositiu al centre penitenciari.

Resultats de la deliberació

Es conclou que en el supòsit d'un intern amb una ordre de protecció a la víctima VIDO al qual també s'imposa la instal·lació d'un dispositiu electrònic de detecció de proximitat d'agressors de violència de gènere durant el gaudiment d'un permís, cal que el centre penitenciari comuniqui a l'òrgan judicial corresponent (guàrdia o, si escau, jutjat penal) la programació del permís penitenciari atorgat pel jutjat de vigilància penitenciària per tal que dicti una ordre d'excarceració amb la finalitat que l'intern sigui traslladat al jutjat en qüestió perquè un tècnic de l'empresa *Cometa*, amb caràcter previ al gaudiment del permís, li instal·li el dispositiu telemàtic i, en tot cas, un cop acabat el permís, al mateix centre penitenciari, el tècnic de l'esmentada empresa desinstal·li el dispositiu a l'intern.

2.9 Exemple de cas: limitacions de comunicacions a familiar d'un intern

Inici del debat

S'inicia el debat relatiu al supòsit en què un centre penitenciari acorda la prohibició de comunicar íntimament a un intern amb seva la companya sentimental durant un període de dos anys, donat que amb caràcter previ a la celebració d'un vis a vis íntim es requisa una substància prohibida –droga– a la comunicant.

Transcorregut un temps, l'intern surt en llibertat definitiva, però més endavant torna a ingressar en un altre centre penitenciari per una nova causa.

Segons la data de l'acord, la prohibició de dos anys per comunicar amb la seva parella romandria vigent, tot i que, com que es tracta d'un nou ingrés de l'intern, se li permet comunicar amb la companya sentimental.

Aspectes debatuts

D'una banda, s'interpreta que si s'ha acordat prohibir la comunicació a un intern ingressat en un centre penitenciari, la prohibició està vinculada amb el centre i no a l'intern concret, per la qual cosa l'acord és vigent.

D'altra banda, s'interpreta que la comunicant no té una relació de subjecció especial amb el centre i les mesures adoptades només es justifiquen per la seva vinculació amb l'intern. En aquest sentit, aquesta vinculació cal tenir-la en compte per a cada ingrés de l'intern i, per tant, s'extingeixen automàticament les sancions relatives a ingressos anteriors.

Així mateix, es recorda que, segons el que estableix l'article 259 del Reglament penitenciari, les sancions quedarien cancel·lades automàticament per llibertat de l'intern i, si de cas, es podria dictar un nou acord de prohibició de les comunicacions en atenció a l'argument que poden subsistir els motius que van justificar l'acord anterior.

Resultats de la deliberació

Es conclou que, segons el que estableix l'article 259 del Reglament penitenciari, queden extingides automàticament les sancions que s'hagin imposat en un ingrés anterior, i en aquest sentit, només existeix la possibilitat de dictar un nou acord en atenció a l'argument que subsisteixen els motius pels quals es van prohibir les comunicacions íntimes.

2.10 Exemple de cas: responsabilitat penal subsidiària (RPS)

S'inicia el debat entorn de com unificar criteris per tal d'especificar al SIPC la informació corresponent sobre la RPS.

Aspectes debatuts

1. No reflectir la RPS si no consta al manament de penat o a la liquidació de condemna. A observacions de la causa es posaria que està pendent d'aclarir.
2. Reflectir la RPS a la suma nominal de les condemnes. A observacions de la causa es posaria que està pendent d'aclarir.
3. La pena de multa establerta per sentència no sempre comporta una RPS en cas d'impagament, per la qual cosa, si no consta al manament que ha de complir RPS, no s'hauria d'introduir al SIPC.
4. La RPS s'ha d'introduir quan disposem de manament o liquidació de condemna, i a l'apartat d'observacions s'ha de fer la indicació corresponent.
5. Al SIPC caldria incloure el manament del penat juntament amb la sentència.
6. S'ha de tenir el compte el límit de la RPS (article 53.3 del Codi penal: no s'imposarà a una pena privativa de llibertat superior a 5 anys).

Resultats de la deliberació

- La pena de RPS ha de constar expressament en el manament de penat i en la liquidació de condemna perquè quedi acreditat que la multa es converteix en RPS. En aquest moment és quan hauria de quedar reflectida a la causa i a la fitxa resum del SIPC.
- Si no consta el compliment de la RPS, llevat dels casos en què el tribunal indiqui que se li ha aplicat la limitació de l'article 53.3 del Codi penal, caldrà demanar aclariment en cada supòsit concret i especificar a l'apartat d'observacions de la causa que la RPS està pendent d'aclariment.

2.11 Exemple de cas: expedient de l'intern en trasllats entre centres amb força pública

Inici del debat

S'inicia el debat entorn del *modus operandi* dels centres penitenciaris en relació amb els trasllats d'interns entre centres amb força pública. En aquest sentit, es qüestiona qui ha de fer les ordres d'admissió quan arriba la força pública amb els interns, i també quina unitat del centre s'ha de fer càrrec dels expedients dels interns.

Aspectes debatuts

La Unitat de Gestió Penitenciària del Centre Penitenciari Quatre Camins s'encarrega de totes les admissions a l'establiment dins dels horaris d'oficines i guàrdia. Així doncs, fan les ordres d'admissió i reben dels Mossos els expedients dels interns.

Al Centre Penitenciari Ponent la Secció de Traslats introdueix les ordres d'admissió rebudes a una xarxa local d'informàtica per tal de poder-les consultar, especialment el Departament d'Ingressos. En aquest centre els expedients dels interns es queden al Departament d'Ingressos perquè els professionals de tractament els puguin consultar.

A l'antic Centre Penitenciari de Girona es feia una fotocòpia de l'ordre d'admissió rebuda de la Secció de Traslats i es passava al cap de serveis, que és també qui rebia els expedients dels interns.

Als centres oberts no es dóna cap d'aquests casos per la seva especificitat.

Resultats de la deliberació

Sobre el tema plantejat es conclou el següent:

1. Per a l'admissió dels interns que ingressen als centres penitenciaris, amb força pública o sense, **en horaris d'oficina**, les unitats de gestió penitenciària fan les ordres d'admissió i recollida de la documentació pertinents, concretament les guàrdies d'aquestes unitats.
2. Per a l'admissió dels interns que ingressen als centres penitenciaris, amb força pública o sense, fora dels horaris de les oficines i de les guàrdies de les unitats de gestió penitenciària, les unitats o departaments que determini la direcció del centre penitenciari fan les ordres d'admissió i recollida de la documentació.

2.12 Exemple de cas: compliment de condemna al país d'origen dels estats de la Unió Europea

Inici del debat

S'inicia el debat entorn de possibles peticions d'interns estrangers nacionals o residents dels estats de la Unió Europea relatives al compliment de la condemna al seu país nacional o de residència.

Aspectes debatuts

El debat gira entorn de situacions en què els interns penats estrangers nacionals o residents dels estats de la Unió Europea sol·licitin complir la condemna al seu país nacional o de residència. La nova Llei 23/2014, de 20 de novembre, de reconeixement mutu de resolucions penals a la Unió Europea estableix en l'article 64.1 una modificació

quant a l'òrgan competent per trametre aquest tipus de peticions a l'Estat d'execució, en el sentit que se substitueix l'autoritat governativa –Subdirecció General de Cooperació Jurídica Internacional del Ministeri de Justícia de Madrid– per l'autoritat judicial, concretament el jutjat de vigilància penitenciària o, si escau, el Jutjat Central de Vigilància Penitenciària.

En aquest sentit, resta pendent una modificació de la Circular 1/2013, de modificació de la Circular 1/2011, sobre estrangeria als centres penitenciaris de Catalunya.

Resultats de la deliberació

D'acord amb el que s'ha exposat, es recorda a tots els centres penitenciaris que a partir de l'entrada en vigor de l'esmentada Llei 23/2014, de 20 de novembre, de reconeixement mutu de resolucions penals en la Unió Europea, s'han de trametre a l'autoritat judicial que correspongui (jutjat de vigilància penitenciària o Jutjat Central de Vigilància Penitenciària) les peticions de compliment en el país d'origen dels penats estrangers nacionals o residents de països de la Unió Europea que hagin implementat la Decisió marc 2008/909/JAI, de 27 de novembre de 2008, relativa a l'aplicació del principi de reconeixement mutu de sentències en matèria penal per les quals s'imposen penes o altres mesures privatives de llibertat a efectes de la seva execució a la Unió Europea.

2.13 Exemple de cas: activació de protocol per a un permís per ordre del jutjat de vigilància penitenciària (JVP)

Inici de debat

S'inicia el debat respecte a l'activació del protocol per a un permís per ordre del JVP.

Aspectes debatuts

Es planteja el supòsit en què un intern gaudeix d'un permís i el jutge de vigilància penitenciària l'aprova i diu que s'informi l'oficina d'atenció a la víctima de delictes (OAVD) de les dates de gaudiment del permís.

S'indica que resta pendent una modificació de la circular 3/2010 sobre protocol de coordinació OPV respecte de com gestionar les mesures de protecció a la víctima i les interlocutòries dictades pels jutges de vigilància penitenciària mitjançant les quals s'autoritza un permís amb aquestes condicions.

Així mateix, respecte d'això, cal tenir en compte la nova regulació amb l'Estatut de la víctima del delictes (Llei 4/2015, del 27 d'abril).

Resultats de la deliberació

En data de 01/12/2014 els directors generals de Serveis Penitenciaris i d'Execució Penal a la Comunitat i Justícia Juvenil signen els nous criteris interpretatius sobre aquesta qüestió, que en concret estableixen el que s'exposa a continuació:

El centre penitenciari ha d'enviar una còpia de la interlocutòria del jutjat de vigilància penitenciària a l'OAVD corresponent a través d'un mitjà en què quedi constància fefaent de l'emissió i recepció del document.

Per contra, el centre no ha d'activar informàticament el Protocol ni ha d'introduir cap mesura de protecció al SIPC, i únicament ha de deixar constància del requeriment judicial a l'apartat *observació* del permís de sortida.

D'altra banda, l'OAVD corresponent durà a terme les actuacions adients per comunicar a la víctima o les víctimes les dates de gaudiment dels permisos i informarà el jutge de vigilància penitenciària del resultat de les gestions realitzades.

2.14 Exemple de cas: aprovació de llicenciaments definitius en causes refoses. Particularitats de determinats òrgans judicials

Inici de debat

S'inicia el debat entorn del supòsit en què un òrgan judicial sol·liciti el llicenciament definitiu de la seva causa, amb independència que l'intern en qüestió compleixi diverses causes penades.

Aspectes debatuts

El debat gira entorn a la pràctica d'algun jutjat penal, a la qual s'han afegit altres òrgans judicials, com l'Audiència Provincial de Barcelona i l'Audiència Provincial de Girona, que consisteix a remetre un escrit al centre penitenciari on romanguí l'intern per tal que proposi el llicenciament definitiu de la seva causa d'acord amb la data d'extinció segons el full de liquidació de condemna, amb independència que l'esmentat intern compleixi dos o més causes refoses.

L'anomenada *doctrina Parot* (interpretació jurisprudencial establerta a la sentència del Tribunal Suprem 197/2006, de 28 de febrer) fixa, entre altres aspectes, el compliment individualitzat de les penes, la qual cosa ha afectat el contingut de l'article 193.2 del Reglament penitenciari en relació amb la figura de la refosa de condemna.

En aquest sentit, es fa esment de la conveniència d'elaborar la refosa de condemna un cop es disposi de totes les liquidacions de condemna, malgrat que la data prevista per al compliment definitiu sigui molt llunyana, per tal de no vulnerar els drets de l'intern

previstos per l'article 193.2 del Reglament penitenciari (beneficis penitenciaris) davant les peticions de llicenciament definitiu de les causes dels diferents òrgans judicials.

Així mateix, la SSEP planteja la mateixa qüestió que els centres penitenciaris, en aquest cas respecte dels alliberats condicionals, tot i que manifesta que el jutjat o tribunal no s'oposa a l'autorització del llicenciament definitiu segons la data d'extinció de la refosa de condemna.

Resultats de la deliberació

1. Quan un intern compleixi diverses causes penades, cal elaborar la proposta de refosa de condemna de manera immediata (malgrat que les dates de llicenciament definitiu siguin llunyanes), un cop es disposi de les respectives liquidacions de condemna, a fi de preservar els drets de l'intern reconeguts per l'article 193.2 del Reglament penitenciari.

Aquesta qüestió queda avalada pel criteri general aprovat pels jutges de vigilància penitenciària (punt 168 de les Conclusions de la XVIII Reunió de Magistrats de Jutjats de Vigilància Penitenciària a les Palmes, els dies 2,3 i 4 de juny de 2009), segons el qual, davant els supòsits de compliment de diverses penes refoses, si algun òrgan judicial sentenciador acorda separadament el llicenciament definitiu de la seva causa, les dates de repercussió penitenciària s'aplicaran sobre la totalitat de les penes, incloses les llicenciades.

2. Pel que fa al programa SIPC, en aquests casos caldrà posar les dates de repercussió penitenciària manualment a la casella de *concedit* de la fitxa resum (fitxa processal penal) i les causes llicenciades figuraran com a *no vigents*.

3. Conclusions

Tenint en compte tot el que s'ha exposat, cal concloure que e-Catalunya ha esdevingut un projecte molt positiu, perquè ha suposat un punt de trobada per als treballadors destinats a les unitats de gestió penitenciària i ha permès que els professionals puguin compartir el seu talent al si de la xarxa. En definitiva, es tracta d'una eina de participació en línia per plantejar els dubtes derivats de la casuística originada als centres penitenciaris i per establir recomanacions i criteris a seguir.

Així doncs, amb la cessió d'un espai com e-Catalunya i la creació de la comunitat de pràctica de gestió penitenciària, s'ha configurat un canal perquè els professionals d'aquest àmbit puguin relacionar-se amb la comunitat de pràctica i compartir coneixements, experiències i dubtes relacionats amb la gestió penitenciària, la qual cosa ha cristal·litzat en una millora dels processos de gestió de l'expedient de l'intern.

En conseqüència, es pretén promoure'n la continuïtat en el temps amb l'objectiu de continuar millorant la productivitat i l'eficiència de l'administració penitenciària.

4. Bibliografia

[Codi Penal. Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre. \(BOE núm. 281, 24 de novembre de 1995\).](#)

[Reial Decret de 14 de setembre de 1882 pel qual s'aprova la Llei d'Enjudiciament Criminal. \(BOE núm. 260, 17 de setembre de 1882\).](#)

[Llei Orgànica 1/1979, de 26 de setembre, General Penitenciària. \(BOE núm. 239, 5 d'octubre de 1979\).](#)

[Reial Decret 190/1996, de 9 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament Penitenciari. \(BOE núm. 40, 15 de febrer de 1996\).](#)

Circulars i instruccions de la Direcció General de Serveis Penitenciaris.

5. Autoria i agraïments

Els membres de la comunitat de pràctica que han participat en els debats, posant de manifest els seus dubtes i aportant opinions i comentaris, són, entre d'altres:

- Jacqueline, cap del Servei de Gestió Penitenciària
- Antonio, Sonia i Josep Maria, del Servei de Gestió Penitenciària
- Blanca, Carles, Dolors, Eduardo, Josep Miquel, Leocadio, Maria, María Jesús Marian, Mario, Miquel Àngel, Natàlia, Rosa Maria i Yolanda de les unitats de gestió penitenciària dels diferents centres penitenciaris de Catalunya.

Agraïm el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada el suport i la implicació en el projecte.

Annexos

L'informe relatiu a les novetats legislatives amb motiu de la reforma del Codi penal a què s'ha fet menció anteriorment, és el que s'annexa a continuació.

Informe sobre la Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març i la Llei 2/2015 per la qual es modifica la Llei orgànica 10/95, de 23 de novembre, del Codi penal, en relació amb la incidència en l'execució penal i penitenciària de les novetats introduïdes

I. Introducció

Malgrat que la present llei té la finalitat de reformar el Codi penal del 95, en la pràctica ens trobem amb un Codi penal nou, d'una banda, per les contínues modificacions que des de la seva entrada en vigor s'han portat a terme, la darrera a l'any 2010, i d'altra banda, pel fet que la present reforma representa una important modificació quantitativa i qualitativa. La primera, perquè afecta a un gran nombre d'articles i, la segona, perquè suposa un enduriment de les penes pels delictes més greus i una profunda revisió del sistema penal i d'execució penal, amb la introducció de la pena de presó permanent revisable, per donar una resposta a noves formes de delinqüència i als delictes més greus, l'eliminació de les faltes, juntament amb el canvi de la naturalesa de la llibertat condicional, que passa a considerar-se una suspensió de l'execució de la pena.

Una altra justificació de la reforma, segons el Preàmbul de la llei, és la incorporació i transposició de diferents Directives i Decisions marcs europees, i la necessitat d'atendre compromisos internacionals.

En tot cas, les principals novetats són:

II. Pena de presó permanent revisable (PPR)

La reforma introdueix la nova pena de presó permanent revisable, que es pot imposar únicament en supòsits de gravetat excepcional. Suposa la imposició d'una pena de presó d'una durada indeterminada, subjecta a un règim de revisió judicial, la qual cosa fa que sigui en el fons de diferent naturalesa que la resta de penes privatives de llibertat i complica el compliment en cas de concurrència amb diferents penes de presó.

Després del compliment íntegre d'una part rellevant de la condemna, la durada de la qual depèn de la quantitat de delictes comesos i de la seva naturalesa, i un cop acreditada la reinserció del penat, aquest pot obtenir la llibertat condicionada al compliment de certes exigències. Així, un cop complerta la primera part mínima de la pena, si el tribunal considera que no concorren els requisits necessaris perquè el penat pugui recuperar la llibertat, s'ha de fixar un termini per portar a terme una nova revisió de la seva situació. Per contra, si el tribunal valora que compleix els requisits per quedar en llibertat, s'ha d'establir un termini de llibertat condicional i suspensió de la pena en què s'han d'imposar condicions i mesures de control.

1. Naturalesa

Es tracta d'una pena greu, introduïda en el catàleg de penes greus de l'art. 33.2 a). Es una pena privativa de llibertat, juntament amb la pena de presó, la pena de localització permanent i la responsabilitat personal subsidiària per impagament de multa, segons estableix l'art. 35.

La pena inferior en grau a la PPR és la pena de presó de vint a trenta anys.

2. Delictes pels quals es preveu l'aplicació de la PPR

- a) Assassinat (art. 140): especialment greu quan concorrin algunes de les circumstàncies següents:
- b) Que la víctima sigui menor de setze anys d'edat, o es tracti d'una persona especialment vulnerable per raó de l'edat, malaltia o discapacitat.
- c) Que el fet sigui subsegüent a un delicte contra la llibertat sexual que l'autor hagi comès sobre la víctima.
- d) Que el delicte l'hagi comès qui pertany a un grup o organització criminal.
- e) Al reu d'assassinat que hagi estat condemnat per la mort de més de dues persones se li ha d'imposar una pena de presó permanent revisable. En aquest cas, és aplicable el que disposen la lletra b) de l'apartat 1 de l'art.78 bis i la lletra b de l'apartat 2 del mateix article.
- f) Homicidi del rei o la reina o el príncep o la princesa d'Astúries (art. 485.1)
- g) Homicidi en cas d'organitzacions o grups terroristes (art. 572.2)
- h) Homicidi d'un cap d'un Estat estranger, o un altra persona internacionalment protegida per un tractat (art. 605.1).
- i) Genocidi (art. 607. 1 i 2)
- j) Crims de lesa humanitat (607 bis 1r)

3. Limitació al gaudiment de permisos (art. 36.1)

El penat amb PPR no pot gaudir de permisos de sortida fins que no hagi complert un mínim de:

- Dotze anys de presó, en el cas de delictes del Capítol VII, del Títol XXII del Llibre II.
- vuit anys de presó en la resta de supòsits

4. Aplicació del tercer grau penitenciari

4.1 Règim general (art. 36.1)

La classificació en tercer grau del condemnat l'ha **d'autoritzar el tribunal** amb el pronòstic previ individualitzat i favorable de reinserció social, escoltat el Ministeri Fiscal i les institucions penitenciàries, i no es pot efectuar:

- a) Fins el compliment de **vint** anys de presó efectiva, en cas que el penat hagi estat per un delicte del Capítol VII, del Títol XXII del Llibre II.
- b) Fins el compliment de **quinze** anys de presó efectiva, en la resta de casos

c) Règims especials (art. 78 bis)

4.2. Concurs de delictes: Quan el subjecte hagi estat condemnat per dos o més delictes i almenys un estigui castigat per llei amb una pena de PPR, la progressió a tercer grau requereix el compliment:

- a) d'un mínim de **divuit** anys de presó, quan el penat hi hagi estat per diversos delictes, i un dels quals estigui castigat amb una pena de PPR i la resta de les penes imposades sumin un total que excedeixi dels cinc anys.
- b) d'un mínim de **vint** anys de presó, quan el penat hagi estat per diversos delictes, un dels quals estigui castigat amb una pena de PPR i la resta de penes imposades sumin un total que excedeixi de quinze anys.
- c) d'un mínim de **vint-i-dos** anys de presó, quan el penat ho hagi estat per diversos delictes, dos o més dels quals estiguin castigats amb PPR, o bé un estigui castigat amb una pena de PPR i la resta de penes imposades sumin un total de vint-i-cinc anys o més.

4.3. Delictes referents a organitzacions i grups terroristes i delictes de terroristes del Capítol VII del Títol XXII del Llibre II, o comesos en el si d'organitzacions criminals. En aquests casos, els límits mínims de compliment per a l'accés al tercer grau de classificació són:

- a) **vint-i-quatre** anys de presó, en els supòsits a què es refereixen les lletres a) i b) de l'apartat anterior.
- b) i de **trenta-dos** anys de presó en el de la lletra c) de l'apartat anterior.

5. Règim de revisió de la pena: suspensió de la condemna i llibertat condicional (art. 92)

5.1 Requisits de la suspensió de la pena PPR (art. 92.1 i 2):

- a) Que el penat hagi complert **vint-i -cinc** anys de la seva condemna, sense perjudici del que disposa a l'art. 78 bis.
- b) Que estigui classificat en tercer grau.
- c) Que el tribunal, a la vista de la personalitat del penat, els seus antecedents, les circumstàncies del delicte comès, la rellevància dels béns jurídics que es podrien veure afectats per una reiteració del delicte, la seva conducta, les seves circumstàncies familiars i socials, i els efectes que es puguin esperar de la mateixa suspensió de l'execució i del compliment de les mesures que s'imposin, pugui fundar, amb la valoració prèvia dels informes d'evolució remesos pel centre penitenciari i pels especialistes que el mateix tribunal determini, l'existència d'un pronòstic favorable de reinserció social.
- d) En cas que es tracti de delictes referents a organitzacions i grups terroristes del Cap. VII del títol XXII del Llibre II, es necessari, a més, que el penat mostri signes inequívocs d'haver abandonat els fins i els mitjans de l'activitat terrorista, i hagi col·laborat activament amb les autoritats, bé per impedir altres delictes, bé per atenuar els efectes, bé per identificar, capturar o processar els responsables, per

obtenir proves o per impedir l'actuació o el desenvolupament de les organitzacions o associacions. Aquests requisits podran acreditar-se mitjançant una declaració expressa de repudi de les seves activitats delictives i d'abandonament de la violència i una petició expressa de perdó a les víctimes del seu delicte, així com pels informes tècnics que ho acreditin.

5.2 Procediment de la suspensió de la PPR (art. 92.4).

Un cop extingida la part de la condemna a què es refereix la lletra a) o, si s'escau, l'art. 78 bis, de l'apartat anterior, el tribunal ha de verificar, al menys cada **dos** anys, el compliment de la resta de requisits de la llibertat condicional. El tribunal ha de resoldre també les peticions de concessió de la llibertat condicional del penat, però pot fixar un termini de fins a **un** any dins del qual, després de rebutjada la petició, no s'ha de donar curs a les seves noves sol·licituds. Són aplicables les normes contingudes al paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 80 i als articles 83,86, 87 i 91.

5.2 Termini de la suspensió de la pena PPR (art. 92.3):

La suspensió de la pena té una durada **de cinc a deu** anys. El termini de suspensió i llibertat condicional es computarà des de la data de posada en llibertat del penat.

5.3 Modificació i revocació de la suspensió de la condemna i llibertat condicional (art. 92.3 i 4):

El jutge o tribunal, a la vista de la possible modificació de les circumstàncies valorades, pot modificar la decisió que anteriorment hagi adoptat d'acord amb l'art. 83, i acordar la imposició de noves prohibicions, deures o prestacions, la modificació o l'alçament de les quals ja hagin adoptat. Així mateix, el jutjat de vigilància penitenciària ha de revocar la suspensió de l'execució de la resta de pena i la llibertat condicional concedida quan es posi de manifest un canvi de les circumstàncies que hagin donat lloc a la suspensió que ja no permeti mantenir el pronòstic de manca de perillositat en què es fundava la decisió adoptada.

III. Llibertat condicional

La nova regulació manté els supòsits de concessió de llibertat condicional que havia fins ara, encara que li dona una nova redacció als articles 90 i 91:

- Llibertat condicional a les 3/4 parts (art.90.1).
- Llibertat condicional a les 2/3 parts i avançament 90 dies per any efectiu condemna (art. 90.2). No es pot aplicar per delictes del capítol VII del Títol XXII del Llibre II (terrorisme) o per delictes comesos en el si d'organitzacions criminals (art. 90.8).
- Llibertat condicional de septuagenaris i malalts molts greus amb patiments inguaribles. En aquest darrer cas el penat està obligat a facilitar al servei mèdic

penitenciari o a qui determini el jutge o tribunal, la informació necessària per poder valorar sobre l'evolució de la malaltia (art. 91).

- Llibertat condicional dels delictes de terrorisme, organitzacions i grups terroristes, organitzacions criminals: que quedi per complir 1/8 part del límit màxim de compliment de la condemna acumulada (art. 78.2)

No obstant això, s'hi introdueixen importants novetats:

1. S'hi afegeix un altre supòsit excepcional d'accés a la llibertat condicional (art. 90.3), aplicable als penats que compleixin els següents requisits:
 - a. Que es trobi complint la seva primera condemna de presó i que la pena no superi els tres anys de durada.
 - b. Que hagin extingit la meitat de la seva condemna.
 - c. Que estigui classificat en tercer grau.
 - d. Que durant el compliment de la pena hagin desenvolupat activitats laboral, culturals o ocupacionals, de manera continuada o bé amb un aprofitament del qual s'hagi derivat una modificació rellevant i favorable de les seves circumstàncies personals relacionades amb l'activitat delictiva.
 - e. No s'aplicarà als penats per la comissió d'un delictes contra la llibertat i indemnitat sexuals.
 - f. No es pot aplicar per delictes que regula el Cap VII del Títol XXII del Llibre II (terrorisme) o per delictes comesos en el si organitzacions criminals (art. 90.8).
2. La llibertat condicional passa a ser regulada com una modalitat de suspensió de l'execució de la resta de la pena, i al contrari del que passava fins ara, el temps en llibertat condicional no computa com a compliment de pena. Per tant, canvia la naturalesa jurídica i en aquest sentit la seva regulació també està desenvolupada en els articles 80 a 87 del Codi Penal.
3. Concessió: El jutge de vigilància penitenciària ha de resoldre d'ofici sobre la suspensió a petició del penat. En cas que la petició no sigui estimada, el jutge o tribunal pot fixar un termini de sis mesos, que motivadament es pot prolongar a un any, fins que la petició es pugui tornar a plantejar (art. 90.7).
4. Denegació: El jutge de vigilància penitenciària pot denegar la suspensió en cas que el penat hagi donat informació inexacta o insuficient sobre el parador dels bens o objectes del decomís, no doni compliment al compromís de pagament de les responsabilitats civils, o faciliti informació inexacta o insuficient sobre el seu patrimoni. També pot denegar per algú dels delictes del Títol XIX del Llibre II d'aquest Codi, quan el penat hagi eludit el compliment de les responsabilitats pecuniàries o reparació del dany econòmic causat a l'administració. (art. 90.4).
5. Regles imposades: En cas de suspensió són aplicables les normes contingudes als arts. 83,86,87. En cas de modificacions de les circumstàncies, el jutge de vigilància penitenciària pot modificar la decisió anterior i acordar noves prohibicions, deures o prestacions (art. 90.5).

6. Termini: El termini de suspensió de l'execució de la resta de la pena és de 2 a 5 anys. En qualsevol cas, el termini de suspensió no pot ser inferior a la durada de la part de pena pendent de compliment. El termini es computa des de la data de la posada en llibertat (art.90.5).
7. Revocació: El jutge de vigilància penitenciària ha de revocar la suspensió i la llibertat condicional quan es posi de manifest un canvi de les circumstàncies que no permeti mantenir un pronòstic de manca de perillositat. La revocació dóna lloc a l'execució de la part de la pena pendent de compliment. El temps transcorregut en llibertat condicional no es computa com a temps de compliment de la condemna (art. 90.5 i 90.6).
8. Delictes de terrorisme en el si d'organitzacions criminals: han de mostrar signes inequívocs d'haver abandonat els fins i mitjans, declaració expressa de repudi i abandonament de la violència, petició expressa de perdó a les víctimes, etc. (art. 90.8).
9. El termini de prescripció de la pena: quedarà en suspens durant el període de suspensió de l'execució de la pena (art. 134.2a CP). També queda en suspès durant el compliment d'altres penes, quan resulti aplicable el que disposa l'art. 75 CP (art. 134.2b).
10. Extinció de la responsabilitat penal: remissió de la pena (l'art. 87.1 CP en concordança amb l'art. 130 del CP)

IV. Substitució de penes per expulsió territori nacional

Es torna a modificar la substitució de l'execució de la pena per l'expulsió del territori nacional de l'article 89 del CP. Les principals diferències respecte a la legislació anterior són:

1. S'ajusta el límit de pena a partir del qual es pot acordar l'expulsió, d'acord amb la regulació continguda en la legislació d'estrangeria: les penes de presó de més d'un any se substitueixen per l'expulsió del territori nacional (art.89.1).
2. El jutge o tribunal té més discrecionalitat : Excepcionalment, per assegurar la defensa de l'ordre jurídic i restablir la confiança de la norma, pot acordar l'execució d'una part de la pena que no pot ser superior a 2/3 de la seva extensió. En tot cas, s'ha de substituir quan accedeixi al tercer grau o li sigui concedida la llibertat condicional (art. 89.1).

En cas de pena de més de cinc anys, o penes que sumin més de cinc anys, també pot acordar que s'executi tota o una part de la pena. En tot cas, s'ha de substituir l'execució de la pena per expulsió, quan el penat compleixi la part de la pena determinada, accedeixi al tercer grau o se li concedeixi la llibertat condicional (art.89.2).

El jutge o tribunal ha de resoldre en sentència, sempre que sigui possible. En els altres casos, una vegada declarada la fermesa, amb la màxima urgència, en el tràmit d'audiència a les parts (art. 89.3)

3. Principi de proporcionalitat: Es tenen en compte les circumstàncies del fet i personals de l'autor, en particular el seu arrelament (art. 89.4).

4. Subjecte passiu: Parla de "ciudadà estranger". Es canvia l'anterior redacció que parlava de estrangers no residents legalment a Espanya.

Amb caràcter excepcional, es preveu l'expulsió d'un "ciudadà de la Unió Europea" quan representi una amenaça greu per a l'ordre públic o la seguretat pública.

Si ha residit a Espanya durant els deu anys anteriors, l'expulsió es procedent si, a més a més:

- a) Ha estat condemnat per un o més delictes contra la vida, llibertat, la integritat física i la llibertat i indemnitat sexuals castigats a una pena màxima de presó de més de cinc anys i s'apreciï un risc greu perquè pugui cometre delictes de la mateixa naturalesa.
- b) Ha estat condemnat per un o més delictes de terrorisme o delictes comesos en el si d'un grup o organització criminal.

5. Conseqüències de la substitució pena per l'expulsió:

- L'estranger no pot tornar a Espanya en un termini de cinc a deu anys (art. 89.5).
- L'expulsió comporta l'arxivament de qualsevol procediment administratiu per autoritzar la residència o treball a Espanya (art. 89.6).
- Si l'estranger torna a Espanya abans del període establert, ha de complir les penes que van ser substituïdes, llevat que el jutge o tribunal redueixi la seva durada de compliment en base a circumstàncies que l'òrgan judicial valorarà. Si és sorprès a la frontera, l'autoritat governativa l'expulsarà directament i començarà de nou el còmput de prohibició (art. 89.7).
- El jutge o tribunal pot decretar l'ingrés en un centre d'internament d'estrangers abans de materialitzar l'expulsió (art. 89.8).
- En cas que no es pugui portar a terme l'expulsió un cop acordada, s'ha d'executar la pena original o el període de temps pendent, o l'aplicació de la suspensió de la seva execució (art. 89.8).

6. No s'han de substituir les penes imposades pels delictes de l'art. 177 bis, 312, 313 i 318 bis.

V. Desaparició del Llibre III del Codi Penal, de la infracció constitutiva de falta

Segons la Disposició Transitòria Única de la Llei, queda derogat el Llibre III de la Llei Orgànica 10/95, del 23 de novembre, del Codi penal. La justificació d'aquesta supressió

es basa en el principi d'intervenció mínima de la justícia penal i en la necessitat de descongestionar els jutjats d'instrucció o els tribunals de segona instància, per reconduir assumptes menors per la via de la sanció administrativa (Llei de seguretat ciutadana) i per la via civil.

No obstant això, moltes d'aquestes conductes passen a tipificar-se com a delictes lleus, que seran castigats amb penes de multes majoritàriament, a excepció dels delictes lleus relacionats amb la violència de gènere o domèstica que es castiguen amb penes de localització permanent i treballs en benefici de la comunitat.

Per tant, la classificació quedaria en delictes greus, delictes menys greus i delictes lleus.

Els delictes lleus prescriuen a l'any i no als sis mesos.

Així doncs, hi ha conductes que quedarien despenalitzades i d'altres passarien a incorporar-se com a delictes lleus en el tipus penal atenuat, que a mode de resum seria:

a) Les conductes més importants que quedarien despenalitzades:

- Art. 618.1: la no presentació d'un menor o incapaç abandonat a la autoritat o família
(Els supòsits més greus quedaran subsumits al delicte d'omissió del deure d'auxili de l'article 195).
- Art. 618.2: l'incompliment no delictiu de les obligacions familiars establertes en el conveni o resolució judicial de divorci, separació, nul·litat, processos de filiació, d'aliments.
(En cas de supòsits greus ja estan tipificats com delictes dels articles 226 i següents).
- Art. 619: auxili o assistència a persona discapacitada o d'edat avançada.
(Els supòsits més greus es podrien derivar als delicte d'omissió d'auxili del article 195).
- Art. 620: amenaça, coacció, injúria o vexació injusta de caràcter lleu.
(En l'àmbit familiar es converteix en un subtipus atenuat en cada un dels delictes d'amenaça lleus (art 171.7), coaccions lleus (art. 172.3), injúries lleus i vexacions injustes a l'àmbit familiar (art. 173.4).
- Art. 621: mort o lesions per imprudència lleu. Es reconduïxen a la via civil.
- Art. 622: infringir el règim de custòdia.
(En cas de supòsits greus es pot derivar pel delicte de desobediència de l'article 556).
- Art. 630: Abandonament de xeringuilles.
- Art. 633: Pertorbació lleu de l'ordre públic.
- Art. 634: Falta de respecte o consideració a l'autoritat o agents.
- Art. 636: actuació sense assegurança obligatòria.

b) Les conductes que passarien a ser considerades com a delictes lleus (Llibre II), dins del subtipus atenuat serien les relacionades amb les faltes contra les persones, com les lesions lleus (art.147.2), coaccions lleus (art.172.2), amenaces

lleus (art. 171.7), faltes contra el patrimoni, faltes contra els interessos generals, faltes contra l'ordre públic que es reconduïxen a la via administrativa etc. Algunes d'aquestes conductes necessiten el règim de la denúncia prèvia en la nova categoria de delictes lleus, a excepció de les infraccions relacionats amb la violència de gènere o domèstica.

- c) La falta de furt desapareix i passa a ser considerada un delictes lleu quan el que es sostreu no supera els 400 euros, penat a una multa d'un a tres mesos. Si la quantia és superior a 400 euros la pena es de presó de sis a divuit mesos. No obstant això, en cas de multi reincidència o delinqüència organitzada, es preveu un tipus agreujat amb penes d'un a tres anys de presó (art. 234 i 235).

VI. Llibertat vigilada post compliment pena

S'amplia l'àmbit de la mesura de llibertat vigilada, que es va introduir en la reforma penal de l'any 2010, que està previst per delictes sexuals i relacionats amb el terrorisme, en el sentit que podrà imposar-se en tots els delictes contra la vida, i especialment en els delictes de maltractaments i lesions quan es tracti de víctimes de violència de gènere o domèstica.

VII. Major protecció a les víctimes en els delictes contra la violència de gènere i domèstica

En aquest sentit s'hi incorporen modificacions per reforçar la protecció de les víctimes d'aquest tipus de delictes:

1. S'hi introdueix el gènere com a motiu de discriminació en l'agreujant 4t de l'art. 22.
2. S'hi amplien nous tipus delictius, com el delictes de matrimoni forçat (art. 172 bis), el delictes d'assetjament (art. 172 ter), delictes d'inutilització o pertorbació del funcionament normal dels dispositius tècnics disposats per controlar el compliment de les penes, mesures de seguretat o mesures cautelars (art. 468.3).
3. La introducció de modificacions en els tipus ja existents (articles 153, 173 principalment).
4. S'hi introdueix la mesura de llibertat vigilada, com a mesura de seguretat post compliment de la pena per protegir a les víctimes de la violència de gènere i domèstica.
5. En cas de delictes lleus, com a conseqüència de la desaparició de les faltes, només es podran imposar penes de multes quan quedi acreditat que entre l'agressor i la víctima no existeixen relacions econòmiques derivades d'una relació conjugal, de convivència o filiació, o una descendència comuna, per evitar precisament que pugui afectar l'aportació d'aliments o pensió. En la resta s'imposaren penes de localització permanent i penes de treballs en benefici de la comunitat.

6. La nova categoria de delictes lleus, per regla general, necessita la denúncia prèvia del perjudicat. No obstant això, en les infraccions lleus per delictes de violència de gènere i domèstica no serà necessari aquest requisit, així com el nou delicte d'assetjament.

VIII. Noves tipologies delictives i enduriment de les penes en relació amb delictes ja existents

Les modificacions més rellevants serien:

1. S'endureixen les penes relacionades amb els delictes contra la llibertat sexual dels menors per norma general. S'eleva el consentiment sexual als setze anys en compte de tretze anys com fins ara, i s'hi introdueixen nous delictes, com a conseqüència de la transposició de Directives de la UE. En aquest sentit, es modifiquen els articles 183, 183 bis i s'afegeixen els articles 183 ter i 183 quater. També els delictes relatius a la prostitució i a l'explotació o corrupció de menors tenen modificacions, per donar més protecció.

2. En els delictes contra la propietat i el patrimoni, especialment en cas de multi reincidència i delinqüència organitzada, s'agreugen les penes per als delictes existents i es creen nous delictes.

3. S'hi introdueixen canvis en els delictes econòmics, contra la propietat intel·lectual, contra la corrupció per reforçar la punició: administració deslleial, malversació, insolvència punible, obstaculització de l'execució i ocultació de bens, delictes contra la propietat intel·lectual, etc.

4. En els delictes d'incendis forestals també augmenta la penalitat en supòsits agreujats, que podran arribar a penes de fins a 9 anys de presó.

5. Els delictes contra l'alteració de l'ordre públic queden més definits i es tipifiquen supòsits agreujats.

6. Els delictes de tràfic d'éssers humans i els delictes d'immigració il·legal s'adapten a la normativa de la Directiva europea, quedant les penes més greus en cas de criminalitat organitzada i de posada en perill de la vida o la integritat de l'immigrant.

7. Les conductes d'incitació a l'odi i a la violència també es modifica la seva regulació per tal d'adaptar-les a la doctrina del Tribunal Constitucional i a la normativa comunitària.

8. Les persones amb discapacitat són objecte d'una protecció penal reforçada i es canvien els termes de "minusvalidesa" o "incapaços" pel terme de "discapacitat", per tal d'adaptar el Codi penal a la Convenció Internacional sobre els drets de les Persones amb discapacitat, feta a New York el 13 de desembre de 2003.

9. Es reforça la protecció dels animals, que a part de la imposició de penes i multes segons la gravetat dels delictes, es preveu la possibilitat d'imposar penes d'inhabilitació especial per a l'exercici de professió, ofici o comerç.

10. Amplia la responsabilitat penal de les persones jurídiques.

11. El delicte d'assassinat també es modifica per donar cabuda a una nova qualificació a l'art. 139: quan es produeix un homicidi que es comès per facilitar la comissió d'un altre delicte o per evitar ser descobert.

IX. Modificació del Cap VII del títol XXII del llibre II, en relació amb els delictes de terrorisme, en virtut de la Llei Orgànica 2/2015, de 30 de març.

1. Fruit d'un acord entre el Govern central i el Partit Socialista, s'aprova aquesta llei independent, per tal d'introduir nous delictes de naturalesa yihadista i per tipificar conductes relatives a la captació, ensinistrament, adoctrinament a l'odi i consignes per mitjà d'Internet i ús de xarxes socials.

2. Es divideix en dos Seccions. En la primera es continua amb la definició d'organització o grup terrorista i les penes que s'imposen. La segona Secció, comença amb una definició nova i ampliada del delicte de terrorisme de l'art. 573.

3. Es tipifiquen les conductes relacionades amb el dipòsit d'armes, explosius, fabricació, tràfic, subministrament, ensinistrament militar i el passiu (visita de pàgines web).

4. Es tipifica el fenomen de combatents terroristes estrangers, els que per integrar-se en una organització terrorista o per cometre delictes de terrorisme es desplacin a l'estranger.

5. Es tipifiquen conductes relacionades amb el finançament del terrorisme, incloent-hi formes de participació per imprudència o negligència en l'omissió dels deures de lluita contra el blanqueig de capitals.

6. També es castiguen les conductes relacionades amb l'enaltiment o justificació pública del terrorisme, actes de descrèdit, menyspreu o humiliació a les víctimes, així com la difusió de missatges o consignes.

7. Incorpora les penes d'inhabilitació absoluta i especial per la professió u oficis educatius, en l'àmbit de la docència, esports i temps lliure, per un temps superior, entre sis i vint anys, al de la duració de la pena privativa de llibertat.

X. Entrada en vigor i legislació aplicable (Disposició Transitòria Primera)

L'actual reforma entra en vigor l'1 de juliol de 2015. Els delictes i faltes que s'hagin comès fins el dia de l'entrada en vigor de la Llei, s'han de jutjar de conformitat amb la legislació penal vigent en el moment de cometre'ls. No obstant això, s'han d'aplicar les

normes que siguin més favorables al reu, encara que els fets s'hagin comès amb anterioritat a l'entrada en vigor.

XI. Revisió de sentències (Disposició Transitòria Segona)

Regles:

1. Es revisaran les sentències fermes i que el penat estigui complint efectivament la pena.
2. No es revisen les penes en què el compliment estigui suspès o en període de llibertat condicional.
3. No s'han de revisar les sentències que corresponguin exclusivament a una pena de multa.
4. No s'han de revisar les sentències en què les penes estiguin executades o suspeses.
5. No s'han de revisar en cas d'indult parcial, quan la pena resultant que estigui complint el condemnat s'inclouï en un marc imposable inferior respecte de la nova llei.

XXII. Repercussions de les novetats en l'àmbit penitenciari

1. Pena de presó permanent revisable:

- La introducció d'aquesta pena com a pena privativa de llibertat complicarà l'execució penal, sobretot quan entri en concurrència amb altres penes de presó o fins i tot mesures de seguretat, tant per la indeterminació de la pena total de compliment, el règim de revisió judicial que les altres penes no tenen, com pel diferent còmput d'accés als permisos penitenciaris, tercer grau o suspensió de l'execució de la pena i llibertat condicional. Per aquest motiu serà molt difícil fer una refosa de condemna amb altres causes que tinguin penes de presó, en virtut de l'article 193. 2 del Reglament Penitenciari de 1996, si continua vigent en un futur.

- D'altra banda, en ser la pena de presó més greu, atès que la pena inferior va de vint a trenta anys de presó, hauria de complir-se la primera, en virtut del que estableix l'article 75 del CP, quant al compliment de les penes per la seva gravetat. Però atesa la indeterminació de la data final de compliment, serà difícil demanar liquidacions de condemna enllaçades quan hi hagin altres penes de presó, de causes diferents en què no hi hagi una acumulació jurídica.

- El temps de compliment d'aquesta pena és indeterminat, atès que depèn de la reeducació del penat, si en les successives revisions el tribunal no evidencia aquesta reeducació i reinserció del condemnat, es pot convertir en una pena de caràcter perpètua en la pràctica.

- A més a més, no s'han modificat els articles de la LOGP i del Reglament penitenciari que regulen els permisos de sortida, per tal de que hi hagi concordança amb aquesta reforma.
- Obligat als equips de Tractament i a les Unitats de Gestió Penitenciària a elevar periòdicament els informes d'evolució del penat al tribunal, d'acord amb el que es disposa a l'art. 92.
- Hi ha una certa indefinició respecte a la competència dels òrgans judicials que intervenen en la valoració de la suspensió de l'execució de la PPR i llibertat condicional. A vegades es parla del jutge de vigilància penitenciària i d'altres del jutge o tribunal.
- L'autorització d'aplicació del tercer grau, passa a ser competència del tribunal i no del centre directiu com fins ara.
- S'han de fer les modificacions en la fitxa processal penal del programa informàtic SIPC per introduir-hi la pena PPR i els terminis de revisió per poder gaudir de permisos, tercer grau i suspensió de l'execució de la pena i llibertat condicional i això obligarà a practicar una liquidació de condemna diferent. En tot cas, es preveu que triguin en arribar sentències amb aquesta pena, atès que només es podrà imposar per fets comesos a partir de l'1 de juliol de 2015 i quan la sentència sigui ferma.

2. Llibertat condicional

- Canvia totalment la concepció i la naturalesa de la llibertat condicional, que fins ara estava considerada com el compliment del darrer període de la condemna. Passa a ser considerada una suspensió de l'execució pena, però el que més sobta és que malgrat la transcendència de la reforma no s'ha modificat l'article 72 de la LOGP, ni el Reglament penitenciari, aquest últim en relació amb la tramitació dels expedients de llibertat condicional dels articles 194 i següents.
- S'haurà de fer una revisió de la Circular 2/2012 de llibertat condicional de la Direcció General, per adaptar-la a la nova regulació, així com de les modificacions corresponents en l'expedient de llibertat condicional del programa informàtic SIPC.

3. Substitució de la pena per expulsió del territori

- La nova regulació de l'art. 89 del CP obliga a modificar la Circular 1/2013 d'Estrangeria, entre d'altres aspectes, pel fet que el subjecte passiu ja no és l'estranger sense residència legal a Espanya, si no el "ciutadà estranger" e inclús el ciutadà comunitari quan es donen una sèrie de circumstàncies.
- D'altra banda, caldrà adaptar la Circular 1/2013 d'Estrangeria al que estableix la Llei Orgànica 23/2014, de reconeixement de les resolucions judicials entre els Estat de l'UE,

que en el tema de compliment en el país d'origen, dóna la competència al jutjat de vigilància penitenciària per trametre a les autoritats judicials de l'Estat receptor la petició del penat, quan s'hagi iniciat el compliment de la condemna.

- Cal fer les modificacions informàtiques en el programa informàtic SIPC per adaptar la nova normativa, tant pel que fa als expedients d'expulsió com respecte a les noves competències del jutjat de vigilància penitenciària quant al compliment de l'estranger en el país d'origen dels Estats de la UE, que hagin adaptat la Decisió Marc que regula aquesta matèria

4.- Supressió de les faltes del Llibre III:

- A partir de l'entrada en vigor de la reforma del Codi penal, s'hauran de revisar les condemnes dels interns que tinguin penes per infracció de conductes tipificades com a faltes.

- El Servei de Gestió Penitenciària comunicarà a les autoritats judicials que ho demanin la relació d'interns que es trobin complint condemna i que estiguin penats per faltes, per tal que els jutjats o tribunals puguin fer les pertinents revisions de sentència, si és el cas.

- Les Unitats de Gestió Penitenciària dels centres penitenciaris també informaran els jutjats o tribunals que es dirigeixin als centres penitenciaris, per demanar quin nombre d'interns es troben a la seva disposició per infraccions constitutives de faltes.

- S'introduirà en el programa informàtic SIPC, una pestanya que indiqui en la causa si ha estat revisada, per tal de tenir constància de les revisions de sentències realitzades pel òrgans judicials.

5.- Modificació dels delictes i creació de nous delictes

- El Servei de Gestió Penitenciària revisarà i modificarà els codis dels delictes que es troben en el programa SIPC, per tal d'introduir-hi els canvis que s'han produït en els tipus delictius existents i introduir-hi els delictes tipificats de nou en la present reforma del Codi penal.

- S'haurien d'adaptar els programes de tractament a les noves tipologies delictives.

6.- Revisió dels delictes relacionats amb la violència de gènere i domèstica

El Servei de Gestió Penitenciària adaptarà en el programa SIPC les modificacions introduïdes en els delictes relacionats amb la violència domèstica i de gènere, especialment per adaptar la supressió de les infraccions tipificades com a faltes, que es derogant, i la conversió com a delictes lleus atenuats.

TAULA RESUM DELS TERMINIS DE LA PRESÓ PERMANENT REVISABLE
--

Permisos

Regla general	8 anys
Delictes del Capítol VII, del Títol XXII del Llibre II	12 anys

Tercer grau de tractament

Regla general (1 delicte PPR)	15 anys
Concurs de delictes	
1 delicte PPR i la resta excedeix de 5 anys	18 anys
1 delicte PPR i la resta excedeix de 15 anys	20 anys
1 delicte PPR i la resta sumen 25 anys o més	22 anys
2 o més delictes PPR	22 anys
Delictes de terrorisme/grup o orga. comesos en el si organització terrorista/criminal	
Regla general (1 delictes PPR)	20 anys
Concurs de delictes	
1 delicte PPR terrorisme i resta excedeix 5 anys	24 anys
1 delicte PPR terrorisme i resta excedeix 15 anys	24 anys
1 delicte PPR terrorisme i resta 25 anys o més	32 anys
2 o més delictes PPR terrorisme	32 anys

Suspensió de la condemna i llibertat condicional

Regla general	25 anys
Concurs de delictes	
1 delicte PPR i la resta excedeix de 5 anys	25 anys
1 delicte PPR i la resta excedeix de 15 anys	25 anys
1 delicte PPR i la resta sumen 25 anys o més	30 anys
2 o més delictes PPR	30 anys
Delictes de terrorisme/grup o orga. comesos en el si organització terrorista/criminal	
Regla general (1 delictes PPR) + requisits art.92.2	25 anys
Concurs de delictes	
1 delicte PPR terrorisme i resta excedeix 5 anys	28 anys
1 delicte PPR terrorisme i resta excedeix 15 anys	28 anys
1 delicte PPR terrorisme i resta 25 anys o més	35 anys
2 o més delictes PPR terrorisme	35 anys

Servei de Gestió Penitenciària

Barcelona, 12 de maig de 2015